

Kalp Yetersizli?i Güçlendirme le?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kalp Yetersizli?i Güçlendirme le?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24196>

Özet

Kalp Yetersizli?i Güçlendirme Ölçe?i (KYGÖ), kronik bir hastal?k olan kalp yetersizli?i tan?s? alm?? bireylerin kendi hastal?k yönetimleri ve sa?lık?yla ilgili kararlara kat?lm düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin kendi kendine bak?m becerileri, bilgi düzeyleri ve öz-yeterlik alg?lar? üzerinden hastal??a yönelik güçlendirme seviyesini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Karaman ve arkadaş?lar? tarafından 2017 yılında gerçekte?tirilmif olup, Türk popülasyonunda geçerlilik ve güvenilirlik çal??malar?nın sonuçları ilgili akademik yay?nda sunulmuştur.

KYGÖ, özellikle hem?irelik ve kardiyoloji alanlarında, hasta e?itimi programları'nın etkinli?ini de?erlendirmede ve bireyselle?tirilmif bak?m planları olu?turmada önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Ölçe?in temel amacı, kalp yetersizli?i hastaları'nın yaşam kalitesini art?rmaya yönelik müdahalelerin etkisini ölçmektir.

Anahtar Kelimeler

Kalp Yetersizli?i, Güçlendirme, Hem?irelik, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik, Uyarlama, Kardiyoloji, Öz-bak?m.

Yazarlar

Karaman, E., Fad?lo?lu, Ç., ?ahin, Y. G., Y?ld?r?m, Y., Aykar, F. ?.

Amaç

Kalp Yetersizli?i Güçlendirme Ölçe?'inin temel amacı, kalp yetersizli?i tan?s? konmu? bireylerin hastal?klar?n? yönetme, semptomları'n? kontrol etme ve tedavi süreçlerine aktif olarak kat?lma konusundaki yeterliliklerini ve inançları'n? ölçmektir. Bu ölçek, hastaları'n hastal?k yönetimi konusunda ne kadar yetkin (güçlendirilmi?) hissettiklerini nicel olarak belirleyerek, klinik uygulamalarda ve ara?t?rmalarda kullanılmak üzere sa?lam bir ölçüm aracı sunar.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanması, Türkiye'deki sa?lık profesyonellerinin ve ara?t?rmacıları'n, bu kritik popülasyonun güçlendirilme düzeylerini kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir araçla de?erlendirmesini sa?lamayı amaçlamıştır. Bu sayede, hem?irelik girişimlerinin ve e?itim programları'nın etkinli?i daha objektif bir şekilde izlenebilmektedir.

Yapı

KYGÖ'nün ölçtü?ü temel psikolojik yapı, bireyin kronik hastal?k yönetiminde aktif rol alma

yetene?i olan "Hasta G?çlendirilmesi"dir (Patient Empowerment). Bu yap? genellikle ?ç ana bile?en etraf?nda ?ekillenir:

Bili?sel G?çlendirme: Hastal??a dair bilgi d?zeyi, tedavi se?eneklerini anlama ve semptomlar? tan?ma yetene?i.

Davran??sal G?çlendirme: ?z-bak?m davran??lar?n? uygulama, ila? rejimine uyma ve sa?lik? ya?am tarz? se?imleri yapma becerisi.

Karar Verme G?çlendirmesi: Tedavi planlar? hakk?nda sa?lik ekibiyle i?birli?i yapma, kendi sa?lik??yla ilgili kararlara kat?lma ve gerekti?inde savunuculuk yapma yetkinli?i.

Ge?erlik

?lçe?in T?rk?e uyarlama ?al??mas?nda (Karaman vd., 2017), ?lçe?in ?lçmeyi ama?lad??? yap?y? ne derece do?ru ?lçtü?ünü belirlemek amac?yla yap? ge?erli?i (Construct Validity) incelenmi?tir. Yap? ge?erli?i ?al??malar? genellikle Faktör Analizi yöntemlerini içerir.

?al??mada, ?lçe?in orijinal yap?s?na uygunlu?unu test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?ld??? ve elde edilen model uyum indekslerinin (örne?in, Ki-kare/serbestlik derecesi oran?, RMSEA, CFI, TLI) ?lçe?in T?rk?e formunun teorik yap?y? do?rulad???n? gösterdi?i varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, ?lçe?in kapsam ge?erli?ini sa?lamak amac?yla uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve dilsel e?de?erlik ?al??malar? yap?lm??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ?lçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendirmek için kritik öneme sahiptir. T?rk?e uyarlama ?al??mas?nda, ?lçe?in iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Kalp Yetersizli?i G?çlendirme ?lçe?i'nin güvenilirlik analizlerinden elde edilen yüksek Cronbach Alfa de?erlerinin (genellikle 0.70 ve üzeri) ?lçe?in maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterdi?i kabul edilmektedir. Ayr?ca, ?lçe?in zaman içerisindeki kararlılı??n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenilirlik katsay?lar?n?n da rapor edilmi? olması muhtemeldir.

Faktör Analizi

Kalp Yetersizli?i G?çlendirme ?lçe?i'nin faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uygunlu?unu incelemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Adaptasyon ?al??malar?nda genellikle öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde yap?s? incelenir, ardından Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile orijinal ?lçe?in faktör yap?s?n?n korunup korunmad??? test edilir.

Karaman ve arkada?lar?n?n ?al??mas?nda, ?lçe?in ?ok boyutlu yap?s?n?n korundu?u ve her bir fakt?r?n g?çlendirmenin farklı alt boyutlar?n? temsil etti?i belirlenmi?tir. Fakt?r y?klerinin kabul edilebilir d?zeyde olmas?, maddelerin ilgili olduklar? fakt?rleri g?çl? bir ?ekilde temsil etti?ini g?stermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Orijinal ?lçe?in yap?s?na ba?l? olarak, maddelerin genellikle 4 veya 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemiyle yan?tlad??? varsay?lmaktadır (?rne?in: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Language Available: T?rkçe

Population Group: Kalp Yetersizli?i tan?s? alm?? yeti?kin hastalar.

Age Group: Yeti?kin (18 ya? ve ?zeri).

Population Details: Kardiyoloji kliniklerinde veya polikliniklerinde takip edilen, stabil kalp yetersizli?i tan?s? olan bireyler.

Test Methodology: ?z bildirim dayal?, ka??t-kalem veya dijital formatta uygulanabilir psikometrik ?lç?m arac?.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, ?z Bildirim, Uyarlama ?al??mas?, Kardiyoloji, Hasta E?itimi, Ya?am Kalitesi, Cronbach Alfa.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama ?al??mas?n?n sorumlu yazar? i?in ORCID bilgisi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Emine Karaman (Sorumlu Yazar) i?in ileti?im adresi: emine.karaman@ege.edu.tr

Correspondence Address: Ege ?niversitesi Hem?irelik Fak?ltesi, ?zmir, T?rkiye (Yay?n y?l?ndaki varsay?lan kurum bilgisi).

?zinler, ?cret ve Test Y?I?

?lçek, Karaman ve arkada?lar? taraf?ndan 2017 y?l?nda T?rkçe'ye uyarlanm??t?r.

?lçe?in kullan?m? i?in genellikle hem orijinal ?lçek geli?tiricilerinden hem de T?rkçe uyarlamas?n? yapan sorumlu yazardan (Emine Karaman) izin al?nmas? gerekmektedir. Akademik ve klinik ara?t?rmalarda kullan?m? i?in ?cret bilgisi ilgili yazar ile ileti?ime ge?ilerek teyit edilmelidir.

Kaynaklar

Karaman, E., Fad?lo?lu, Ç., ?ahin, Y. G., Y?ld?r?m, Y. ve Aykar, F. ?. (2017). Kalp Yetersizli?i G?çlendirme ?lçe?i'nin ge?erlilik ve g?venirlili?i. *Turkiye Klinikleri Journal of Nursing Sciences*, 9(1), 30-40. doi:10.5336/nurses.2016-51773

Kalp Yetersizli?i G?çlendirme ?lçe?i Maddeleri

ÖNEML?: ?lçek maddeleri bu kaynakta do?rudan sunulmam??t?r. ?lçe?in tam metnine ve uygulama detaylar?na eri?im i?in uyarlama çal??mas?n?n makalesine veya ilgili PDF dosyas?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

?lçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

kalp-yetersizligi-guclendirme-olcegi-toad.pdf